

Motion till riksdagen

1985/86:Jo732

John Andersson m. fl. (vpk, s)

Utarrenderingen av jaktmark

I lagen om rätt till jakt föreskrivs att jakträttsinnehavarna skall sörja för ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd genom en ändamålsenlig och efter tillgången på vilt lämpad jakt och genom åtgärder för villebrådets skydd och förkovran. Jakten skall alltså inte främst inriktas på ett ekonomiskt utbyte. Den skall anpassas till bl. a. viltstammens storlek, ålders- och könsfördelning, viltets tillgång på föda och övriga förhållanden.

Det finns markägare som lever upp till detta, och på dem skall ingen skugga falla. Det finns markägare, bl. a. skogsbolag, som insett värdet av att den lokala befolkningen samt anställda fått möjlighet till jakt på rimliga villkor. Men tyvärr är verkligheten på många håll en annan än vad lagen anger.

Då det gäller utarrendering av jaktmark så är det främst tre frågor som måste lösas. För det första prisutvecklingen som på en del håll har medfört väldigt höga arrenden. För det andra är det anbudsförfarandet. Detta arrendesystem har självfallet varit en bidragande orsak till att arrendepriserna på en del håll stigit mycket kraftigt. För det tredje är det förfaringsättet att i förskott tvingas betala för djur som sedan inte kan fällas.

Med prisutvecklingen så har de ekonomiska intressena gjort sig alltmer gällande i den svenska jakten, till nackdel för både viltet och jägarna. Som ett resultat av detta har en stark opinion framvuxit för att få till stånd en förändring, bl. a. betraktar jägarorganisationerna frågan om arrendepriserna som den största frågan under 1980-talet.

Att genom anbud arrendera ut jaktmark innebär att de som kan betala mest, har de tjockaste plånböckerna, får arrendet. Det finns flera omskrivna exempel på hur sådana tillvägagångssätt trängt undan seriösa jägare från jaktmarker som de innehaft i många årtionden och som de med stor möda och stora uppföringar sökt vårda på bästa sätt.

Att i förskott ta betalt för tilldelade djur är förödande för viltvården och ett mycket hårt kritiserat arrendesystem. För två år sedan anmäldes en markägare av en jaktvårdskrets till konsumentombudsmannen, men denne lämnade anmälan utan åtgärd. Att i förskott ta betalt, och därpå betala moms, på en vara som kanske senare inte kan erhållas, är ur flera aspekter helt felaktigt. Det finns flera exempel från älgjakten hösten 1985 att jaktlag inte lyckats fälla mer än hälften av tilldelade och i förskott betalda djur. Det kan många gånger handla om betydande summor som jägarna får betala för djur som inte har fällts.

De här i motionen aktualiserade frågorna har i stor utsträckning haft

mycket negativa effekter på viltvården. På många håll har älgstammen havererats och över stora områden har en snedfördelning inom älgstammen skett. Vissa områden, vilket inventeringar visar, har för litet antal tjurar. Det skjuts också för många tjurar i deras bästa ålder, s. k. "kapitala" djur. Det sker också en urvals jakt på kalvar, vilket ofta leder till för stor avskjutning av största och mest livskraftiga, och till följd av detta blir små kalvar med kanske dåliga arvsanlag kvar. Man måste ha förståelse om jägarna, mot sin egen vilja, gör ett felaktigt urval då de ekonomiska betingelserna tvingar dem därtill.

Sammanfattning

De av oss i den här motionen påtalade missförhållandena måste nu åtgärdas. Att under sådana villkor, som höga arrendepriiser, anbuds förfarande och betalning i förskott för djur som inte kan fällas, bedriva en jaktvård i enlighet med lagen om rätt till jakt kan inte uppfyllas på ett tillfredsställande sätt. Enligt vår mening måste åtgärder vidtas omgående. En prisreglering av arrendepriiser för älgjakt måste införas. Vidare måste utarrendering av jaktmark genom anbud och förskottsbetalning av tilldelade djur förbjudas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om skyndsamt förslag till prisreglering för arrendepriiser för älgjakt,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag om förbud mot anbuds förfarande vid utarrendering av jaktmark och förskottsbetalning av tilldelade djur.

Stockholm den 24 januari 1986

John Andersson (vpk)

Georg Andersson (s)

Paul Lestander (vpk)